

Велики амерички писац, добитник Нобелове награде за књижевност, Пулицерове награде и једини троструки добитник америчке Националне награде за књижевност Сол Белоу написао је 1982. године сјајан и помало неправедно скрајнут роман под насловом „Деканов децембар”. У њему амерички факултетски професор, ожењен Румунком, због смртог случаја у (њеној) породици, стиже у земљу иза „Гвоздене завесе”, што му је прилика да се из прве руке упозна с начином живота у тоталитаризму.

Не мислим да се иједан савремени балкански владар може адекватно и сасвим заслужено поредити са Чаушескуом и није садржај романа највећи разлог за паралелу која ми је ових дана пала на памет. Више је то једна карактеристика наших транзицијских живота на постјугословенском западном Балкану. Наиме, кад дође децембар и снегови падају или не падају, врло је zgodно познавати људе из невладиних организација или других „фирми” базираних на „пројектном финансирању”. Разлог је тај што они у децембру морају да потроше сав новац који су добили за текућу годину, а остао им је непотрошен. Не капирам тачно како функционише тај систем, али углавном они у том децембру често праве неке коктеле, журке и остала дружења, па је добро знати неког да те позове ако си у фазону бесплатне цуге и клопе.

Кад је на измаку претпоследњег августовског дана постало јасно да ће три опозиционе коалиције на изборима у Црној Гори имати у збиру једног посланика више него што већ тридесет година владајући ДПС са, како су говорили, „својим традиционалним партнерима” може да скупи, уз разумљиво одушевљење свих који су се надали променама у Црној Гори, постојала је и одређена бојазан. Наиме, није се једанпут десило да се Ђукановићев ДПС и после за њега непријатних „падова” дочека на ноге, односно да као мачка покаже да има више живота. Тако су и сада неки помињали могућност да Ђукановић и ДПС „купе” неког прелетача или чак да несношљивим притиском наведу коалицију УРА и њеног лидера Дритана Абазовића да се пребаце на њихову страну.

